

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЙ»

Лектор курсу			Ятченко Володимир Феодосійович, доктор філософських наук, професор, професор кафедри економіки підприємств та соціальних технологій.		Контактна інформація (e-mail), сторінка в Moodle		e-mail yatchych@ukr.net	
Галузь знань			05 Соціальні та поведінкові науки		Рівень вищої освіти		магістр	
Спеціальність			054 Соціологія		Семестр 10			
Освітня програма					Тип дисципліни		Вибіркова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Лабораторні заняття	Практичні заняття	Самостійна підготовка	
	4	120	24	24	-	4	70	
АНОТАЦІЯ КУРСУ								
Мета курсу:	формування в студентів необхідної системи знань про соціально-психологічні умови виникнення, діяльності організацій як великих детермінованих груп, про методи й механізми попередження та послаблення суперечностей всередині організацій, особливості управління великими й малими організаціями, про соціальні, моральні та психологічні відносини й стосунки у великих і малих організаціях.							
Компетентності відповідно до освітньої програми								
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)					Hard-skills / Спеціальні компетентності (СК)			
ЗК02. Здатність працювати автономно. ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.					СК01. Здатність аналізувати соціальні явища та процеси. СК02. Здатність виявляти, діагностувати та інтерпретувати соціальні проблеми українського суспільства та світової спільноти.			
Програмні результати навчання (ПРН)								
<p>ПР01. Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.</p> <p>ПР02. Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки.</p> <p>ПР04. Застосовувати наукові знання, соціологічні та статистичні методи, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язування складних задач соціології та суміжних галузей знань.</p>								

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ			
Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Модуль 1 «Теоретико-методологічні основи вивчення феномена організацій»			
<p>Тема 1. <i>Статус соціальної психології організацій як теоретичної та комплексної практико-орієнтованої дисципліни в системі соціологічного знання.</i></p> <p>Знати: сутність соціально-психологічного підходу до вивчення суспільних реалій, засвоїти основні поняття й категорії цього підходу</p> <p>Вміти: застосовувати категоріальний апарат соціальної психології до явищ суспільного життя.</p> <p>Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК1</p> <p>Результати навчання:ПРН1, ПРН2, ПРН11</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 3–8</p>	Лекція 1	5,5*	Лекція із застосуванням візуальних матеріалів
	Семінарське заняття 1		Усне опитування, навчальна дискусія, обговорення засвоєного матеріалу
	Лекція 2		Лекція із застосуванням візуальних матеріалів
	Семінарське заняття 2		Усне опитування, обговорення доповіді студента по темі лекції 2
<p>Тема 2. <i>Феномен організацій: природа, параметри, структура, еволюція, психологічні характеристики діяльності</i></p> <p>Знати: основні характеристики організації, її відмінності від інших соціальних груп, об'єднань, рухів.</p> <p>Вміти: формувати з наявних груп індивідів, їх об'єднань структурні основи організації..</p> <p>Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК1</p> <p>Результати навчання:ПРН1, ПРН2, ПРН11</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 3–8</p>	Лекція 3	5,5*	Лекція із застосуванням візуальних матеріалів, експрес-опитування студентів
	Семінарське заняття 3		Усне опитування, навчальна дискусія, обговорення засвоєного матеріалу, обговорення матеріалу, виділеного для самостійного засвоєння
	Лекція 4		Лекція із застосуванням візуальних матеріалів, експрес-опитування студентів
	Семінарське заняття 4		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з проблематики

			теми семінарського заняття
<p>Тема 3. <i>Соціальна організація як система: соціально-психологічний простір, структура і функції організаційного клімату, динаміка міжособистісних та міжгрупових стосунків в організації</i></p> <p>Знати: структурні елементи організації, психологічні основи морального, організаційного клімату в організації</p> <p>Вміти: виявляти наявність соціальних і психологічних груп, їх потреби та інтересів в організації.</p> <p>Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК1</p> <p>Результати навчання:ПРН1, ПРН2, ПРН11</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 3–8</p>	Лекція 5	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 5		Мозковий штурм, навчальна дискусія з проблеми створення комфортного, творчого клімату в організації
	Лекція 6		Лекція із застосуванням візуальних матеріалів
	Семінарське заняття 6		Письмове опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 4. <i>Моделі та організаційні механізми управління процесами командоутворення в формуванні та діяльності організацій</i></p> <p>Знати: основні підходи до процесів командоутворення в організації, принципи виникнення внутрішньоорганізаційного фаворитизму</p> <p>Вміти: виділяти зі складу членів організації групу, здатну змобілізувати працівників організації на виконання поставлених завдань.</p> <p>Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК1</p> <p>Результати навчання:ПРН1, ПРН2, ПРН11</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 3–8</p>	Лекція 7	5,5*	Лекція із застосування візуальних матеріалів, експрес-опитування студентів
	Семінарське заняття 7		Круглий стіл на тему лекційного заняття № 7
	Лекція 8		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінарське заняття 8		. Проведення модульного контролю № 1 «Теоретико-методологічні основи вивчення феномена організацій»
<p>Тема 1. Статус соціальної психології організацій як теоретичної та комплексної практико-орієнтованої дисципліни в системі соціологічного знання.</p> <p>Тема 2. Феномен організації: природа, параметри, структура, еволюція, психологічні характеристики діяльності.</p> <p>Тема 3. Соціальна організація як система: соціально-психологічний</p>	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття організації як соціального суб'єкта. 2. Структура і функції формальних організацій. 3. Етапи розвитку організацій. 4. Вплив культурних, цивілізаційних факторів на формування особливості функціонування організацій. 5. Неформальна структура організацій.

<p>простір, структура і функції організаційного клімату, динаміка міжособистісних та міжгрупових стосунків в організації. Тема 4. Моделі та організаційні механізми управління процесами командоутворення в формуванні та діяльності організації.</p>			<p>6. Спілкування в організації як засіб реалізації поставлених виробничих, моральних завдань.</p>
Модуль 2. «Соціально-психологічні основи управління організаціями»			
<p>Тема 5. Психологія кадрової роботи в організаціях.</p> <p>Знати: Психологічні якості персоналу, основні особливості кадрової політики. Вміти: враховувати психологічні й моральні риси персоналу для координації діяльності організації. Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК1 Результати навчання:ПРН1, ПРН2, ПРН11 Рекомендовані джерела: 1–8</p>	<p>Лекція 9</p> <p>Семінарське заняття 9</p> <p>Лекція 10</p> <p>Семінарське заняття 10</p>	<p>5,5*</p>	<p>Лекція із застосуванням візуальних матеріалів, експрес-опитування студентів</p> <p>Мозковий штурм, навчальна дискусія по темі лекції 9</p> <p>Лекція із застосуванням візуальних матеріалів, експрес-опитування студентів</p> <p>Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни</p>
<p>Тема 6. Психологічні механізми мотивації персоналу та контролю роботи організації</p> <p>Знати: форми і засоби мотивації працівників, управлінського персоналу, способи поєднання мотивації й контролю. Вміти: поєднувати різні форми мотивації працівників та управлінського персоналу, поєднувати засоби компромісу й вимогливості в управлінні організацією. Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК1 Результати навчання:ПРН1, ПРН2, ПРН11 Рекомендовані джерела: 1–8</p>	<p>Лекція 11</p> <p>Практичне заняття 11</p>	<p>5,5*</p>	<p>Лекція із застосуванням візуальних матеріалів, експрес-опитування студентів</p> <p>Тестування, навчальна дискусія</p>

<p>Тема 7. <i>Професійна кар'єра як один із аспектів професійного розвитку особистості</i></p> <p>Знати: психологічні особливості професійного зростання в організації, зв'язок професійного зростання працівників і зміни в психологічному кліматі організації</p> <p>Вміти: створювати умови для стимулювання професійного зростання працівників, нейтралізувати появу руйнівних тенденцій в організації через нерівномірність кар'єрного зростання працівників.</p> <p>Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК1</p> <p>Результати навчання:ПРН1, ПРН2, ПРН11</p> <p>Рекомендовані джерела: 1–8</p>	Лекція 12	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
Семінарське заняття 12	<p>Самостійна робота по матеріалах модулю 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Теорії походження лідерства і керівництва. 2.Соціально-психологічні основи регуляції діяльності організації. 3. Оптимізація організації праці в колективі 4. Процеси командування в організації: проблеми і ризики. 5. Психологічні якості персоналу в діяльності організації. 		

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

- Мультимедійний проектор

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Агеев А., Грачев М. Организационная культура современной корпорации //Мировая экономика и международные отношения. 1990. - № 6
2. Ашин Г. Лидерство: Социально-политические и психологические аспекты. – М., 1990..
3. Беляев А., Коротков Э. Системология организаций. – М., 2000.
4. Власова А., Савчук Л., Савінова В. Організаційна поведінка. – К., 1998.
5. Гибсон Дж., Иванцевич Д., Донелли Д. Организации: поведение, структура, процессы. – М., 2000.
6. Дизель П., Раньян У. Поведение человека в организации. – М., 1993.
- 7.Ильин Е. П. Мотивации и мотивы. – СПб., 2000.
8. Казміренко В. Соціальна психологія організацій. –К., 1999.
9. Москвичев С. Введение в психологию управления. – К.,2005.
- 10.Обозов Н., Щекин Г. Психология работы с людьми. – К., 1999.
11. Охремернко О. Соціальна психологія. – К., 2012.

1.

ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»)

Курс передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.

Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.

За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

*КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання студентом 30 балів у сукупності за всіма темами дисципліни

Форми контролю	Робота на заняттях, у т.ч.:	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КНТРОЛЬ	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	
	• участь у експрес-опитуванні	за кожне відвідування 0,55 бала
	• доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді), підготовка реферату	за кожну правильну відповідь 0,25 бала
	• усне опитування, тестування, рішення практичних задач	за кожну презентацію (реферат) максимум 3 бали
	• участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання	за кожну правильну відповідь 0,5 бала
	• участь у діловій грі	за кожну правильну відповідь 2 бали
	Модульний контроль № 1 «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»	за кожну участь 1 бал

РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)	Модульний контроль № 2 «БІРЖОВА ТОРГІВЛЯ ТА ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ»	максимальна оцінка – 15 балів
	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських та Міжнародних конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.	максимальна оцінка – 15 балів
Додаткова оцінка	Метою іспиту є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Іспит проходить у письмовій формі.	Звільняється від іспиту
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ <i>Іспит</i>	Метою іспиту є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Іспит проходить у письмовій формі.	30 балів

ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ

бали	<p>Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях.</p> <p>Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь.</p> <p>Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.</p>	Рівень компетентності	Оцінка / хітис в екзаменаційній відомості
100	<p>Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.</p> <p>Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.</p>	Високий	Відмінно / Зараховано (А)
		Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також	

		знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	
9,23	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	<p>Достатній</p> <p>Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни</p>	<p>Добре /</p> <p>Зараховано (B)</p>
8,1	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача. .	<p>Достатній</p> <p>Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.</p>	<p>Добре /</p> <p>Зараховано (C)</p>
7,4	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	<p>Середній</p> <p>Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни</p>	<p>Задовільно /</p> <p>Зараховано (D)</p>

60-63	<p>Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими.</p> <p>Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.</p>	<p>Середній</p> <p>Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни</p>	<p>Задовільно / Зараховано (E)</p>
59	<p>Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни.</p> <p>Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними.</p> <p>Студент не допущений до здачі заліку.</p>	<p>Низький</p> <p>Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни</p>	<p>Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) <i>В залікову книжку не проставляється</i></p>
B		<p>Незадовільний</p> <p>Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни</p>	<p>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) <i>В залікову книжку не проставляється</i></p>